

אור השבת

1. מעניין בפרשה

2. ציטוטים

3. ביטחון

מעניין בפרשה

[פירוש ג' הרמב"ן בעצמו]: אבל פשוטו של מקרא לאמר: שיומת המת - על פי שנים עדים [רק] כשאין שם יותר!... וכו' והנה: אם שמענו שעבר [עבירה זו] בפני שלשה, נשלח [שליחים] בעבורם, ויבואו לבית דין ויעידו כולם [כל השלושה], **והוא הדיו למאה: כי בשמענו [את] דברי כולם יתברר האמת [טוב יותר].**

ואם לא היו שם יותר, או שהלכו להם ואינם נמצאים שם [ולא מוצאים אותם], בשנים די' מספיק, אבל לכתחילה, צריך להביא את כל העדים שהיו שם, אפילו שלושה ואפילו מאה - כדי שיתברר טוב יותר, ולכן נאמר 'או שלושה' כי לכתחילה צריך להביא את כולם!!!]

[ח-ט:] כי יפלא מִמֶּךָ דָּבָר לְמִשְׁפָּט... וְקָמַת וְעָלִיתָ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר ה' אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וְבָאתָ אֶל הַכְּהֹנִים הַלְוִיִּם וְאֶל הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הֵם...

אבן עזרא הכהנים הלויים: כאשר פירשתי, כי יש כהנים שאינם מייחוס לוי [מעניין...] **ואל השופט.** הוא המלך שכתב משנה התורה מיד הכהנים:

[יא:] על פי התורה אֲשֶׁר יִרְוֶה וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֵאמְרוּ לָךְ תַּעֲשֶׂה לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לָךְ יָמִין וּשְׂמָאל:

רש"י ימין ושמאל. אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין (ספרי קנד.)

הרמב"ן ימין ושמאל. אפילו אם אומר לך על ימין שהוא שמאל או על שמאל שהוא ימין - לשון רש"י. וענינו [והסברו]: אפילו תחשוב בלבך שהם טועים והדבר פשוט בעיניך [שהם טועים] כאשר אתה יודע בין ימיןך לשמאלך [ולא מתבלבל בהם, כך ברור לך שהם טועים בדבריהם! בכול אופן] תעשה כמצותם! **ואל תאמר איך אוכל [את] החלב הגמור הזה? או [איך] אהרוג האיש הנקי הזה? אבל [כן] תאמר:** כך צוה אותי האדון המצוה על המצות, שאעשה בכל מצותיו ככל אשר יורוני העומדים לפניו במקום אשר יבחר. **ועל משמעות דעתם נתן לי התורה, אפילו יטעו! וכו' והצורך במצוה הזאת גדול מאד!** כי התורה נתנה לנו בכתב, וידוע הוא שלא ישתוו [יהיו שווים] הדעות [של האנשים] בכל הדברים הנולדים [-] דברים המתחדשים במהלך הדורות], והנה ירבו המחלוקות ותעשה התורה כמה תורות!! וחתך לנו הכתוב הדין שנשמע לבית דין הגדול העומד לפני השם במקום אשר יבחר בכל מה שיאמרו לנו בפירוש התורה, בין שקבלו פירוש [-הסברו - של הפסוק שהם נתנו] 'עד' מפי 'עד' [עד משה], ו'משה [רבנן] מפי 'הגבורה', או [אפילו שאין להם מסורת בזה עד 'משה', אלא] שיאמרו כן [הבי"ד הגדול] לפי משמעות המקרא או כוונתה [דהיינו על פי דעתם], **כי על הדעת שלהם הוא [-הקב"ה] נותן [ס"א לנו] להם התורה!!** אפילו יהיה בעיניך כמחליף הימין בשמאל! וכו' **כי רוח השם על משרתי מקדשו ולא יעזוב את חסידיו לעולם נשמרו מן הטעות ומן המכשול!**

[טו-טז:] שוֹם תִּשָּׂם עֲלֶיךָ מִלֶּךָ.. רק לא ירבה לוֹ סוּסִים וְלֹא יִשָּׁב אֶת הָעָם מִצְרִימָה לְמַעַן הַרְבוֹת סוּס נָה' אָמַר לָכֵם לֹא תִסְפוּ לָשׁוּב בְּדֶרֶךְ הַזֶּה עוֹד:

תרגום יונתן [תרגום לעברית]: רק לא יוסיפו על שתי סוסים, שמא ירכבו עליהם... ויתגאו ויתבטלו מדברי תורה, ויחובו חובת גלות למצרים, וה' אמר לא תוסיפו לחזור בדרך הזו שוב!

[יז:] וְלֹא יִרְבֶּה לוֹ נָשִׁים וְלֹא יִסּוּר לְכָבוֹ וְנָכֹס וְנָהָב לֹא יִרְבֶּה לוֹ מְאֹד **תרגום יונתן:** ולא יוסיפו לוֹ נשים על שמונה עשרה, שלא יטעו את לבו!

[ית:] שָׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ כָּל שְׁעָרֶיךָ וכו'

אבן עזרא שופטים. אע"פ שאתה חייב ללכת שלשה פעמים למקום הכהנים משרתי המקדש ושם תשאל מהחקים והמשפטים זה לא יספיק לך עד שיהיו לך שופטים בכל שעריך וכו'

אור החיים תתן לך. פירוש: **שהממנים** [דהיינו: אותם שממנים את השוטרים] **[ב]עצמן** לא יאמרו [לעצמם] בדעתן: שלא תשלוט עליהם מקל מרדותו של [ה]שופט ושוטר, כיון שהם [הרי אלון] הממנים אותו!! אלא: שימננו [הממנים - את השופט והשוטר] **לשפוט ולרדות אותם [בעצמם - את הממנים]**, והוא אומר **תתן לך** פירוש **עליך** [על הממנה בעצמו]!

ספורנו שופטים ושוטרים. אחר [שכתב הקב"ה בתורה את] המצות לההמון, צוה [גם על] עניני מנהיגיו [של העם] והם המלכי' והשופטים והכהנים והנביאים, אשר - בתקונם [אם הם יהיו מתוקנים] - יתוקן ענין ההמון, ובקלקולם [אם הם מקולקלים] יקולקל [ההמון]!

[יט:] לֹא תִשָּׂה מִשְׁפָּט לֹא תִכָּר פָּנִים וְלֹא תִקַּח שֹׂחַד כִּי תִשְׁחַד יַעֲזֹר עֵינֶי תִּכְמִים...

רש"י כי השחד יעור. משקבל שוחד ממנו, **אי אפשר שלא את לבנו אצלו להפך בזכותו** [כתובות קה:]

[כב:] וְלֹא תִקֵּם לָךְ מִצָּבָה אֲשֶׁר שָׁנָה ה' וכו'. האם האיסור הוא רק כשזה לע"ג?

רש"י ולא תקים לך מצבה. מצבת אבן אחת, להקריב עליה אפילו לשמים!! **וכו' ואע"פ שהיתה אהובה לו [לקב"ה ה'מצבה] בימי האבות, עכשיו שנאה!! [למה?] מאחר שעשאוהו אלו [הכנעניים] חק לעבודת אלילים!!!**

אבן עזרא ולא תקים לך מצבה - לעבודת גילולים!!! והעד [ראיה לכך, שכתוב]: "אשר שנא [זוה ודאי מדובר דווקא על עבודת ע"ז]!! **רק [אבל] מצבה שלא לעבודת גילולים איננה אסורה!** והעד הנאמן [והראיה]: בפרשת וישלח יעקב [שיעקב אכן הקים מצבה, ורש"י חולק ומסביר שאז ה' אהב זאת באמת, אבל היום ה' שונא זאת, כיון שהכנעניים עושים זאת בשביל - ע"ז]

[כג-ה:] כִּי יִמָּצָא בְּקִרְבְּךָ בָּאִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת הַרְעָ בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹד בְּרִיתוֹ וְנִלְךָ וְנִעַבְדָּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְנִשְׁתַּחֲוִי לָהֶם... וְהִצַּאתָ אֶת הָאִשָּׁה הַזֹּאת... אֶל שְׁעָרֶיךָ... וְסָקַלְתָם בָּאֲבָנִים נָתַתָּ:

ספורנו אל שעריך. אל שער שעבד בו [העבודה זרה] **[לחראות [לכולם] שלא יושיעוהו האליל הנעבד שם - אשר חשב העובד [הנ"ל] להיות נושע בו!]**

[ז:] עַל פִּי שְׁנַיִם עֲדִים או שְׁלֹשָׁה עֲדִים יוֹמַת הַמֵּת!... קשה: למה כתוב 'או שלושה', והרי זה פשוט, אם שנים נאמנים, אז ודאי ששלושה נאמנים? 3 פי'

פירוש א' - רש"י: שנים עדים או שלשה. [שאלה:] אם מתקיימת עדות בשנים, [אז] למה פרט לך [הפסוק גם] 'שלשה'? [אלא:] להקיש שלשה לשנים, מה שנים [זו] עדות אחת, אף [ב]שלשה [זו] עדות אחת, ואין נעשין זוממין עד שיזומו כולם [כל השלושה, ואם הזומו רק שנים, עדין הם אינם עדים זוממים] (מכות ה:)

פירוש ב' - הרמב"ן: ועל דרך הפשט, אמר הגאון רב סעדיה: 'שנים' - עדים, 'או שלשה' - מקבלי עדות השנים [דיינים] וכו' אבל כמדומה לי שטעה הגאון בדינו, כי עדות דיני נפשות לא תקובל רק בפני סנהדרין של עשרים ושלשה!!

אור השבת

מחזור

אמונה וביטחון

אתמול שמעתי מישהו מתפלל!!! כן, אתמול דברתי עם יהודי יקר בטלפון, ולפתע הוא החל להתפלל אל אלוהיו!! מה הוא אמר לו? הוא אמר לו בנעימות ונחת: אבא היקר, אני כל כך רוצה להאמין בך, כל כך רוצה לאהוב אותך, כל כך רוצה לעבוד אותך בנעימות [כפי שכותב המגיד מדובנא], כל כך רוצה להבין שאתה באמת משהו טוב ונעים.... אנא זכה אותי לזה....!

כך במשך כמה דקות הוא שפך את דיבוריו לפני מלך מלכי המלכים – ואני התמוגגתי!!! כמה זה היה טבעי, כמה זה היה כנה, כמה זה היה פשוט, כמה 'לב' היה שם.... איזה מתיקות!!!! חייב לומר לכם: אני לומד מיום ליום ש'כמות' ו'הספק' שייכים לעולמו של הס"מ! בעולמו של ה' זה הולך לפי 'איכות'!!!! דהיינו: אדם שעסוק בלהספיק עוד ועוד, זה קצת מסוכן... כי ה'להספיק' הזה, כולל בתוכו, הרבה 'אנדרגליו' ו'מתח' שלא שייכים לעולמו של הקב"ה!!! בעולמו של הקב"ה הכול 'נחת' ו'רוגע', עיון וחדווה במקומו. ו'יישוב הדעת' עולה על הכול!! הקב"ה רוצה שנעבוד אותו ונקבל שכר, הלוא לשם כך הוא יצר אותנו, אבל 'מתח' ו'חרדה' בעבודת השם – הם לא שייכים לעבודת השם... הם שייכים לעולמו של הס"מ!!

[ראיתי שרבי יעקב מאיר שכטער שליט"א מביא מהזהר ש'נח' זכה להינצל לא בגלל שהוא שהיה יותר כשר מכול דורו, אלא לפי שהיה נח כפשוטו, 'נח', 'נחת', זהו 'שם' של יישוב הדעת!! וכשיש יישוב הדעת אין עבירות.... העבירות באות כשאין יישוב הדעת....] משל למלך שקרא לבניו ביום ההולדת שלו ואמר להם: בני היקרים, אני רוצה לעשות למולנו מסיבה גדולה ומיוחדת, ואני מעוניין שאתם תתכננו אותה מתחילה ועד סוף, ואני אתן לכם את הכסף הנדרש לכך. טוב. הילדים הלכו לאחד החדרים השקטים בארמון על מנת לשבת, לדון, ולתכנן....!

לאחר שעה המלך עובר ליד אותו 'חדר תכנון' ופותח את הדלת, לגד עיניו נגלה מחזה תעתועים: 'דם ואש תמרות עשן'.... מה קרה???? מה המאומה??? למה כולם רבים???

הוא רואה את כל הילדים ניצים, רבים, מכים, שוברים, מרסקים, עוד רגע יאבד הארמון כולו.... מה קורה כאן, הוא שאל??? נענה אחד הבנים ואמר: אבא!! תראה אנחנו כל כך רוצים לשימח אותך ולעשות לך מסיבה גדולה, אבל 'האח פלוגי' תוקע הכול!!! למה, שואל המלך??? עונה האח – כי אנחנו רצינו לעשות את זה בלילה ביער עם מנגל ובשרים, אבל הוא לא מוכן! הוא רוצה דווקא ביום! המלך שאל אותו: למה באמת אתה לא רוצה שיהיה בלילה? ענה ה'אח': אני חושש שבלילה ביער אנחנו לבדנו – זה לא מספיק בטוח!! אם יידעו על זה האויבים הם ינסו לתקוף וכדו' – זה נראה לי מסוכן!! המלך חשב, וענה: אתה חושב נכון... יש הרבה היגיון במה שאתה אומר....! לפתע תקף 'אח' אחר: אז מה? אז נעשה ביום? איזה 'פאנט' יש בזה? מה העניין??? לפתע תקף אח נוסף: אם נעשה בלילה בתוך העיר, זה יהיה משעמם וחסר עניין לחלוטין....! אח אחר אמר: נראה לי שאתם סתם מבזבזים זמן על הבלים, נעשה החלטה לפי הרוב וזהו!! אח נוסף טען: אולי בכלל עדיף להביא איזה חברת ניהול שתעשה זאת לפי הבנתה??? אח נוסף טען: אולי זה גדול מדאי, ועדיף לא לעשות בכלל וזהו!!!! 'אח' אחר טען: אני חושש שנעשה בלילה ביער ומי שלא רוצה שלא יבוא!!!!!! בקיצער: בלאגן ומבוכה בארמון, ולמה??? כי המלך רוצה לעשות מסיבה....! כן כן, המלך רוצה לעשות טוב, כף, נעים, יפה, וזה גורם לבלאגן.... האמנם??? אולי תתפלאו רבותי הגאונים שליט"א, אבל אנחנו לא רחוקים משם....! הקב"ה ברא את הגלובוס הקטן הזה, על מנת לעשות לנו מסיבה, לעשות לנו טוב, לתת לנו אפשרות לזכות בשפע....! אז יש דרך – לקחת את השפע!! ויש דרך – בלאגן, מבוכה!!

יש דרך – לאסוף מצוות, עוד ועוד, בשמחה ביישוב הדעת, לקחת 'טרמפ' ברכב – זה מיליארדים!! איזה גישמאק!! לחייך ליהודי – מיליארדים!! לחייך לבן שלך – מיליארדים, אתה צובר הון!!! נו, מה יותר טוב מזה???

אבל יש דרך אחרת – דרמה!!! בלאגן!!! מתח!!! הספקים!!! כעס!!! פחדים!!!!!! זהו תפקידו של השטן!!! לעררב הכול!! נותנים לך שפע טוב, שפע אפשרויות לעשות מצות, כל מילה בתורה זה מצווה, כל מילה בתורה זה עשרות אלפי מיליארדים... אתה יודע איזה מיליארדר אתה....! אבל יש כאלה שעסוקים 'בלחץ' 'כעס' – למה לא הספקתי יותר!!! למה אני אוהז רק בחמש מסכתות!!! למה אני לא מספיק טוב!!!!

שייטע!!! אתה יודע עם כמה מיליארדים אתה מסתובב???? תאר לך את פוטיין מסתובב עצבני [אגב, זה מה שקורה באמת] ואומר: איזה מרגיז!! יש לי רק מדינה אחת... נו נכון, אמנם זו מדינה גדולה, אבל למה אין לי עוד מדינות, למה אין לי גם את אוקראינה למה אין לי גם את סעודיה, למה לא הספקתי לכבוש את דנמרק, אוף!!! איזה עצבים!!! איזה מרגיז!!! והוא נכנס לדיכאון....! איזו אומללות!!! ככה אנחנו נראים!!!

למה??? למה??? למה??? – למה יאמרו הגויים [כך היה אומר ר' שלום שבדרון ז"ל]!!!! חבובי, אנחנו מתכננים את המסיבה, ויש תקציב, ויש אפשרויות, אז גם אם לא הספקנו הכול, וגם אם אי אפשר לעשות אותה ב'מצנח' תוך כדי טיסה – זה לא אמור לגרום לנו לכעס ועצבים ומריבות....! גם אם אפשר יותר טוב, זה לא אמור שמה שעשיתי עד עכשיו הוא לא טוב!! חלילה שניתן לשטן לבלבל לנו את המוח!!!

היום חשבתי שאולי 'יעקב אבינו' וחיינו – הם דוגמת המסלול חיים של עם ישראל מתחילתו עד סופו... יעקב בהתחלה גר בביתו, לאחר מכן הוא היה בגלות אצל לבן הארמי, לאחר מכן הוא החל לחזור לביתו, בדרך הוא פוגש את הס"מ בכבודו ובעצמו ונאבק עמו, לאחר מכן הוא פוגש את עשיו, ואז הוא חוזר לבית!! אנחנו ב' 2026, נראה לי כבר לאחר שייצאנו מחרן, עם כל הילדים ואנחנו בדרך לביתנו לארץ ישראל, עדיין לא נגאלנו – עכשיו אנחנו במלחמת פנים מול פנים של ויאבק איש עמו – הס"מ נלחם בנו בידיו ממש [כך עוד היה מעולם] וזה מכל כיוון! ואין אחד שנמלט מהמלחמה הזו... אבל זה עד עלות השחר! לאחר מכן אנחנו נצא למפגש עם עשיו, ואז ננצח, כמו שאמרו חז"ל שיעקב אמר לעשיו – עד אשר אבוא אל אדוני שעירה – שזה יהיה באחרית הימים 'טבח לו בבצרה' שהוא ינצחו! אבל כעת אנחנו במפגש דרמטי ואימנטי מול הס"מ בכבודו ובעצמו, ושינינו אוזניים זה בזה....! וכן, מרגישים את הלפיתת האימננט שלו!!! רק – לא לפחד מנפילות!! לסבא שלנו 'יעקב' כבר היה 'נפילה'!! הס"מ הרי היכה אותנו ב'גיד הנשה' ועשה אותו צולע! אז לא ניבהל מכך שהיצר מצליח להכות אותנו בפציעות קשות! יש נפילות, יש חבטות, וזה רק מראה שאנחנו כמו אבותינו!! אגב, בחז"ל כבר מדמים את הסיטואציה הזו ל'עקבא דמשיחא' – ויעקב הלוא הוא לשון 'עקב' – עקבתא דמשיחא, כי כן! כי זה בעצם החלק הדרמטי של הבריאה.... שהיהודים נלחמים פנים בפנים עם הס"מ והם עדיין נשארים שייכים לאביהם! זהו הקידוש ה' הגדול בבריאה!!